

Sažeci radova / Abstracts

Aim: To examine the quality of life of persons with type 2 diabetes who are on insulin therapy.

Methods: The study included 80 patients who initiated insulin therapy for the first time in the period from January 1, 2015 to December 31, 2017. For the purpose of research, the data were used which were collected by reviewing the medical documentation of the Hospital Information System. In the period from May to September 2018, after a minimum of six months of insulin therapy, patients assessed their subjective sense of health. The SF-36 Health Questionnaire was used as an instrument of research. Categorical data are represented by absolute and relative frequencies. The numerical data are described by the median and the limits of the interquartile range. Normality of the distribution of numeric variables was tested by the Shapiro - Wilk test.

Results: Grade of social functioning is significantly higher in respondents who are married with median grade of 75. Total mental health is also significantly better rated among the respondents who are married with median grade of 60.7, while in other domains there are no significant differences. Physical activity is significantly better in subjects of secondary education with median grade of 70. Mental health is considerably better rated in respondents with higher qualification with median grade of 74 compared to lower level of education. Total physical health is worst rated in the respondents with uncompleted or completed elementary school with median grade of 39, and most significantly among the respondents with higher qualification with median grade of 54.

Conclusion: Respondents who are married judged their mental health and social functioning better.

Keywords: quality of life, insulin therapy, diabetes

ZDRAVSTVENA PISMENOST RODITELJA DJECE U HITNOJ PEDIJATRIJSKOJ AMBULANTI

Ivana Mamić¹, Marin Mamić¹, Božica Lovrić¹

¹Opća županijska bolnica Požega, Osječka 107, Požega, Hrvatska
marinmamic@hotmail.com

Sažetak

Uvod: Zdravstvena pismenost se definira kao stupanj u kojem pojedinac ima sposobnost doći do informacije, razumjeti i koristiti osnovne zdravstvene informacije potrebne za donošenje odgovarajućih zdravstvenih odluka. Neodgovarajuća zdravstvena pismenost roditelja može rezultirati nepravilnom primjenom lijekova, propuštanjem uputa, netočnim obavljanjem zdravstvene skrbi kod kuće, čime se negativno utječe na zdravlje djeteta i ishode liječenja.

Cilj: Cilj rada je bio utvrditi razinu zdravstvene pismenosti roditelja koji dolaze u hitnu pedijatrijsku ambulantu, te koji su čimbenici povezani sa zdravstvenom pismenost i koji su čimbenici najznačajniji prediktori zdravstvene pismenosti.

Metode: Provedena je presječna studija koja je obuhvatila 142 ispitanika. U istraživanju su korišteni sljedeći instrumenti: Upitnik demografskih podataka i Upitnik SAHLSA-50. Korištene su prikladne statističke metode: jednosmjerna analiza varijance (ANOVA), Spearanova korelacija, hijerarhijska regresijska analiza.

Rezultati: Dobiveni su rezultati kako je čak 83,1% ispitanika zdravstveno pismeno. Također je utvrđeno kako nema statistički značajne razlike između ispitanika podijeljenih po spolu i po razlogu dolaska u ambulantu. Nema značajne statističke povezanosti između demografskih varijabli i zdravstvene pismenosti osim varijable stupnja obrazovanja ($p=000$). Rezultati upućuju na činjenicu kako s porastom edukacije ispitanika dolazi i do porasta zdravstvene pismenosti, odnosno kako su educiraniji ispitanici i zdravstveno pismeniji. Regresijska analiza je podijeljena u dva koraka međusobno smislenih varijabli te je utvrđeno kako je stupanj obrazovanja značajan prediktor zdravstvene pismenosti ($p=000$). Varijable drugog koraka objašnjavaju 27,4% dok ukupno objašnjavaju 31,8% varijance zdravstvene pismenosti.

Zaključak: Iz dobivenih rezultata možemo zaključiti da su roditelji u pedijatrijskoj hitnoj ambulanti zdravstveno pismeni u vrlo velikom postotku (83,1%) te kako je za zdravstvenu pismenost najvažniji čimbenik stupanj obrazovanja.

Ključne riječi: hitna pedijatrijska ambulanta, roditelji, zdravstvena pismenost

HEALTH LITERACY OF CHILDREN IN EMERGENCY PEDIATRIC AMBULANCE

Ivana Mamić¹, Marin Mamić¹, Božica Lovrić¹

¹General County Hospital Požega, Osječka 107, Požega, Croatia
marinmamic@hotmail.com

Abstract

Introduction: Health literacy is defined as a level in which each individual has the capability to acquire information, understand and use basic health information required for the adaption of appropriate health decisions. Inadequate parent's health literacy can result in incorrect medicine usage, missing instructions, incorrect house health care which can affect children's health and results of medical treatment.

Aim: Goal of this dissertation was to determine the health literacy level of parents visiting children's outpatient clinic and give the most significant factors in health literacy prediction.

Methods: Cross-sectional study included 142 respondents. The research was done using a demographic survey and SHALSA-50 questionnaire. Statistical techniques used are the analysis of variance (ANOVA), Spearman's correlation and hierarchical regression analysis.

Results: Outcome of this research shows that 83,1% of respondents are health literate. It also shows that there is no statistical difference between male and female respondents or between reasons for visiting the clinic. There is no major statistical connection between demographic variables and health literacy except the level of education ($p=000$). Results suggest a correlation between the increase in the level of education and increase of health literacy, higher educated respondents are more health literate. Regression analysis is separated into two steps of mutually meaningful variables and it was concluded that the level of education is a significant factor in health literacy prediction ($p=000$). Variables in the second step explain 27,4% and in total, they explain 31,8% health literacy variance.

Conclusion: Parents visiting children's outpatient clinic are health literate with a high percentage (83,1%). Most significant factor for health literacy is level of education.

Keywords: Health literacy, parents, Emergency Pediatric Ambulance

PUŠENJE KOD NEPSIHOTIČNIH PSIHIJATRIJSKIH PACIJENATA

Marin Mamić¹, Ivana Mamić¹, Božica Lovrić¹

¹Opća županijska bolnica Požega, Osječka 107, Požega, Hrvatska
marinmamic@hotmail.com

Sažetak

Uvod: Pušači koriste cigarete kako bi ublažili emocionalne probleme, suzbijanje depresivnog i anksioznog osjećaja, postigli stabilizaciju raspoloženja, služi im za opuštanje, te oslobođanje od stresa, upravo simptomi koji se javljaju kod psihijatrijskih poremećaja. Korelacija pušenja i psihičkih poremećaja odavno je utvrđena, takvi bolesnici teže se odlučuju na prestanak pušenja ili uopće o tome ne razmišljaju, dijelom i zbog same činjenice što apstinencijski simptomi pojačavaju anksiozne i depresivne tegobe.

Cilj: U ovome se radu pokušalo provjeriti da li postoji razlika u intenzitetu depresivnih i anksioznih simptoma kod pušača i nepušača s nepsihotičnim psihijatrijskim poremećajima, utvrditi postoji li razlika u pojedinim dijagnostičkim skupinama u razini ovisnosti o nikotinu, utvrditi da li postoji povezanost intenziteta anksioznih ili depresivnih simptoma sa stupnjem ovisnosti o pušenjem. Također se pokušalo utvrditi postoji li povezanosti između intenziteta anksioznih i depresivnih simptoma i želje za odvikavanjem od pušenja i postoji li povezanost između intenziteta anksioznih i depresivnih simptoma i količine konzumiranih cigareta.

Metode: U istraživanju je sudjelovalo 183 psihijatrijska bolesnika, od toga 95 pušača i 88 nepušača, podijeljenih u tri skupine prema dijagnozama. Korišteni su sljedeći upitnici: upitnik demografskih podataka, upitnik o pušačkim navikama, HAD ljestvica, FTND upitnik.

Korištene su prikladne statističke metode: jednosmjerna analiza varijance, Hi-kvadrat test i Fisherov egzaktni test. Razina značajnosti je postavljena na Alpha = 0,05.